

ZAPRIMO KROG

Kavcijski sistem za embalažo za pijače

Proizvodnja plastike še vedno narašča, kar **99 %** je dobimo iz fosilnih virov (nafta, zemeljski plin, premog). **Recikliramo je manj od 10 %**, ostalo konča v sežigu, na odlagališčih ali v naravi, 200 tisoč ton letno v Sredozemskem morju. Mikroplastika je povsod: v vodi, tleh, zraku in naših telesih.

Plastenke so med 10 najpogostejšimi plastičnimi odpadki, ki jih prostovoljci zberejo med čistilnimi akcijami. V Sloveniji preko **137 milijonov** plastenk letno konča v naravi, na odlagališčih ali v sežigalnicah.

V desetih evropskih državah že imajo vzpostavljen **kavcijski sistem za zbiranje embalaže za pijače: plastenke, pločevinke in steklenice**. Še sedem jih ta sistem uvaja. Ob nakupu pijač potrošniki v trgovini plačajo kavcijo, ki jo dobijo vrnjeno, ko vrnejo prazno embalažo.

Zbrani materiali so čisti, zato se lahko reciklirajo in znova uporabijo za embalažo za pijače.

Plastenka postane nova plastenka in pločevinka nova pločevinka.

Steklenice za ponovno polnjenje se očisti in znova napolni, steklo za enkratno uporabo pa pretopi v nove steklenice.

Materiali torej sklenejo svoj krog in začnejo novega. Ker se zmanjša pridobivanje materialov iz naravnih virov, se zmanjša njihova poraba, prihrani energija in emisije CO₂. Recikliranje aluminija npr. porabi zgolj **5 % energije**, ki bi jo sicer potrebovali za pridobivanje iz surovine.

Države EU bodo **do leta 2025** morale ločeno zbrati **77 % plastenk, do leta 2029** pa že **90 %**. Nove plastenke bodo od leta 2025 morale vsebovati najmanj **25 % reciklirane plastike**, do leta 2030 pa **30 %**. Kavcijski sistem je edini, ki že dosega te cilje.

Finančna motivacija v obliki kavcije je učinkovit mehanizem spodbujanja ločenega zbiranja. **Litva** je leta 2015 zbrala **33 %** odpadne embalaže za pijače. V dveh letih po vzpostavitvi kavcijskega sistema so dosegli **92 %**.

S kavcijskim sistemom **občine znižajo stroške** ločenega zbiranja plastike, odlaganja ter preprečevanja in odstranjevanja smetenja.

Ločeno se zbere trikrat več kvalitetnega materiala, ki ga je lahko reciklirati. Kavcijski sistem zato ustvarja nova delovna mesta pri zbiranju, sortiranju in transportu. **Na Škotskem in Slovaškem ocenjujejo, da bodo s kavcijskim sistemom dobili 250-360 novih delovnih mest.**

Javnost **kavcijski sistem** zelo podpira. V 12 državah EU je ta podpora od **60** do več kot **90** odstotna. V anketi Eko kroga bi od skoraj 1300 vprašanih **99,5 %** podprlo kavcijski sistem.

Bi podprli kavcijski sistem v Sloveniji? Svoj glas lahko oddate [TUKAJ](#).